

Akademia Katolicka w Warszawie - Collegium Joanneum
Instytut Sztuki Sakralnej
Sylabus przedmiotowy

Kierunek studiów	Edukacja muzyczna z muzyką kościelną
Forma studiów	Stacjonarne
Stopień studiów	I stopień
Profil kształcenia	praktyczny
Koordynator przedmiotu	Mgr Adam Czajkowski
Prowadzący zajęcia	Mgr Adam Czajkowski

1. Przedmiot

Nazwa przedmiotu w języku polskim	Metodyka prowadzenia zespołów wokalnych i instrumentalnych
Nazwa w języku angielskim	Methodology of leading vocal and instrumental ensembles
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu	fakultatywny
Kod przedmiotu	Af_3
Rok i semestr	Rok II–III, semestry 3, 4 i 5

2. Forma i miejsce zajęć, liczba godzin i punktów ECTS w planie studiów

sem	Wykłady	Ćwiczenia	Konwersatorium	Praktyka	Punkty ECTS	Miejsce zajęć
III	5	10			2	Sala dydaktyczna
IV	5	10			2	
V	10	20			2	
60					6	

3. Cele przedmiotu

	Przygotowanie studenta do samodzielnego prowadzenia zespołów wokalnych (chór szkolny, schola, zespół kameralny) w środowisku szkolnym i parafialnym. Przygotowanie studenta do samodzielnego prowadzenia zespołów wokalnych (chór szkolny, schola, zespół kameralny) w środowisku szkolnym i parafialnym. Przygotowanie studenta do prowadzenia zespołów instrumentalnych (zespoły szkolne, orkiestry dziecięce, zespoły instrumentów Orffa) — dobór metod pracy adekwatnych do wieku, poziomu i liczebności zespołu.
--	--

	Wykształcenie umiejętności doboru repertuaru (szkolnego, patriotycznego, ludowego i liturgicznego) oraz sporządzania aranżacji dostosowanych do możliwości zespołu Wykształcenie kompetencji w zakresie organizacji próby zespołu i przygotowania występu publicznego (koncertu szkolnego, uroczystości patriotycznej, koncertu parafialnego, konkursu). Ukształtowanie refleksyjnej postawy wobec etosu nauczyciela-dyrygenta oraz rozwój umiejętności współpracy w zespole i adaptowania metod pracy do potrzeb uczestników
--	--

4. Wymagania wstępne

	Umiejętność czytania nut w kluczu wiolinowym (znajomość klucza basowego w stopniu podstawowym jest atutem). Orientacja słuchowa w zakresie rozpoznawania interwałów i prostych struktur harmoniczych. Umiejętność śpiewu i gry na instrumencie w zakresie wymagań rekrutacyjnych na kierunek. Nie jest wymagane formalne zaliczenie innych przedmiotów kursowych — ewentualne braki są uzupełniane indywidualnie w toku zajęć.
--	--

5. Przedmiotowe efekty uczenia się

Kod efektu uczenia się przedmiotu	Efekty uczenia się dla zajęć:	Kod standardu nauczyciela	Kod efektu uczenia się kierunku
Wiedza (W)			
Wiedza – W1	Student posiada uporządkowaną wiedzę z zasad i teorii muzyki oraz głównych gatunków i form muzycznych wykorzystywanych w pracy z zespołami wokalnymi i instrumentalnymi.	—	K1_W01
W2	Student zna konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania oraz sposoby doboru środków dydaktycznych w prowadzeniu zespołów wokalnych i instrumentalnych.	D.1.W5	K1_W17
W3	Student zna zasady organizacji pracy w zespole oraz formy pracy (indywidualną, zbiorową, sekcijną), a także dysponuje wiedzą o podziale głosów ludzkich i aparatu wykonawczego (solista, chór, orkiestra).	D.1.W7	K1_W17, K1_W21
Umiejętności (U)			
Umiejętności – U1	Student potrafi animować i nadzorować zespołowe działania edukacyjno-artystyczne w grupie wokalnej i instrumentalnej.	—	K1_U09
U2	Student potrafi wykonywać i opracowywać repertuar szkolny, patriotyczny, ludowy oraz liturgiczny w układzie zespołowym, z wykorzystaniem wiedzy o stylach muzycznych.	—	K1_U18
U3	Student potrafi realizować koncepcje artystyczne, samodzielnie aranżując i dopasowując fragmenty utworów do możliwości zespołu, wykorzystując wyobraźnię i intuicję.	—	K1_U19, K1_U20

U4	Student potrafi prowadzić zajęcia umuzykalniające oraz próby zespołów wokalnych, instrumentalnych i wokalo-instrumentalnych (w środowisku szkolnym i parafialnym), kreując sytuacje dydaktyczne wspierające rozwój uczestników.	D.1.U5	K1_U24
U5	Student potrafi dobierać metody pracy i środki dydaktyczne adekwatne do wieku, poziomu i liczebności prowadzonego zespołu, tworząc sytuacje dydaktyczne motywujące do pracy.	D.1.U7	K1_U04, K1_U06
Kompetencje społeczne (K)			
Kompetencje – K1	Student rozumie potrzebę stałego doskonalenia warsztatu dyrygenckiego i metodycznego prowadzenia zespołu oraz krytycznej oceny posiadanej wiedzy.	—	K1_K01
Kompetencje – K2	Student efektywnie wykorzystuje wyobraźnię, intuicję i postawę twórczą w pracy z zespołem, zarówno w środowisku kościelnym, jak i świeckim.	—	K1_K02
K3	Student refleksyjnie odnosi się do etosu zawodu nauczyciela-dyrygenta i artysty muzyka (dyrygenta).	—	K1_K04
K4	Student współpracuje w zespole i pełni w nim różne role; rozwija u uczestników umiejętność współpracy, kształtuje postawy otwartości i zaangażowania.	D.1.K5	K1_K05
K5	Student jest gotów do adaptowania metod pracy do możliwości i potrzeb uczestników zespołu oraz budowania relacji opartej na zaufaniu.	D.1.K1	K1_K05, K1_K06
K6	Student rozwija u uczestników zespołu ciekawość, aktywność i samodzielność muzyczną; komunikuje się z osobami z różnych środowisk.	D.1.K7	K1_K05, K1_K07

6. Treści kształcenia

Sem.	Opis treści
3	Wprowadzenie teoretyczne i podstawy warsztatu Wykłady (5h) • Typologia zespołów wokalnych (chór szkolny jedno- i dwugłosowy, schola dziecięca i młodzieżowa, zespół wokalny kameralny) i instrumentalnych (zespół szkolny, zespół instrumentów Orffa). • Podstawy warsztatu dyrygenckiego w pracy z zespołem amatorskim: schematy taktowania, gest wspierający emisję, relacja ręka–głos. • Emisja zbiorowa i rozśpiewanie: cel, budowa, dobór ćwiczeń do wieku zespołu (dzieci, młodzież).

	• Kryteria doboru repertuaru na pierwszym etapie pracy: poziom trudności, walor wychowawczy, różnorodność stylistyczna. Ćwiczenia 10h • Praktyczne rozśpiewanie zespołu modelowego (ćwiczenia oddechowe, fonacyjne, artykulacyjne, rezonansowe) prowadzone przez studentów pod nadzorem prowadzącego. • Analiza prostych partytur chóralnych jednogłosowych i dwugłosowych (pieśni dziecięce, kanony, prosta polifonia). • Dobór repertuaru szkolnego na semestr: piosenki dziecięce, pieśni patriotyczne, kanony. • Wprowadzenie do techniki dyrygenckiej — ćwiczenia gestu przed lustrem i w parach.
4	Praca nad zespołem wokalnym Wykłady 5h • Metody pracy nad intonacją, frazowaniem, dynamiką i artykulacją w zespole wielogłosowym. • Organizacja próby zespołu: planowanie, struktura próby, tempo pracy, motywowanie, zarządzanie dyscypliną. • Dobór repertuaru liturgicznego dla zespołów parafialnych — rok liturgiczny, kryteria doboru utworów na niedziele i uroczystości. • Pieśń ludowa i patriotyczna w repertuarze szkolnym — opracowania chóralne. Ćwiczenia 10h • Samodzielne prowadzenie fragmentu próby zespołu wokalnego (chór szkolny lub schola dziecięca) — co najmniej 2 wystąpienia w semestrze. • Aranżacja prostego utworu na zespół szkolny (głos + instrumenty Orffa lub głos + akompaniament fortepianu/organów). • Analiza nagrań wideo własnych prób — informacja zwrotna peer review oraz omówienie z prowadzącym. • Praca nad wielogłosowością: nauka partii głosowych, łączenie głosów, balans brzmieniowy.
5	Zespół instrumentalny i przygotowanie występu Wykłady 10h • Prowadzenie zespołu instrumentalnego szkolnego: metodyka pracy sekcyjnej, praca z sekcjami (smyczkową, dętą, perkusyjną, instrumentami Orffa). • Orkiestra dziecięca — zasady budowy repertuaru, poziomy trudności, rotacja instrumentów, dostosowanie partii do umiejętności uczestników. • Zespół wokarno-instrumentalny w parafii — dobór obsady, współpraca z organistą, kantorem, scholą. • Przygotowanie występu publicznego: koncert szkolny, uroczystość patriotyczna, koncert parafialny, konkurs chóralny. • Etyka i etos zawodowy nauczyciela-dyrygenta; relacja dyrygent–zespół–rodzice–instytucja. Ćwiczenia 20h • Prowadzenie próby zespołu wokalnego z oprawą instrumentalną — co najmniej 2 utwory zróżnicowane stylistycznie (np. pieśń liturgiczna + utwór patriotyczny lub ludowy). • Samodzielne przygotowanie i poprowadzenie fragmentu występu zaliczeniowego — koncert wewnętrzny uczelni lub próba publiczna. • Opracowanie dokumentacji projektowej: konspekty prób, harmonogram przygotowań, wybór repertuaru, aranżacje własne (portfolio).

	• Praca z zespołem modelowym zapraszającym na zajęcia (chór dziecięcy / młodzieżowy z zaprzyjaźnionej szkoły lub parafii). • Nagranie i analiza własnego występu — refleksja metodyczna.
--	---

7. Literatura

Lp.	Obowiązkowa
	Szulik M. R., Chór w kościele. Podręcznik. Dodatek nutowy, Wydawnictwo Muzyczne Polihymnia, Lublin 2012.
	Gałęska-Tritt J., Kształcenie głosu dziecka w śpiewie zespołowym, Centralny Ośrodek Metodyki Upowszechniania Kultury, Warszawa 1985.
	Gałęska-Tritt J., Śpiewam solo i w zespole. Psychologia śpiewu dla każdego, Akademia Muzyczna im. I. J. Paderewskiego, Poznań 2009.
	Lasocki J. K., Chór. Poradnik dla dyrygentów, Polskie Wydawnictwo Muzyczne, Kraków (wydania kolejne).
	Tarasiewicz B., Mówię i śpiewam świadomie. Podręcznik do nauki emisji głosu, Universitas, Kraków (wydania aktualne).
	Uzupełniająca
	Zielińska H., Kształcenie głosu, Wydawnictwo Muzyczne Polihymnia, Lublin 2002.
	Lipska E., Przychodzińska M., Drogi do muzyki. Metodyka i materiały repertuarowe, Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, Warszawa 1999.
	„Ruch Muzyczny” — miesięcznik o bieżącym życiu muzycznym.
	„Wychowanie Muzyczne” — dwumiesięcznik dla nauczycieli muzyki.

8. Metody dydaktyczne

Metody dydaktyczne
Wykład konwersatoryjny z analizą przykładów partytur i nagrań referencyjnych.
Warsztat metodyczny — studenci prowadzą fragmenty prób zespołu pod nadzorem prowadzącego.
Praca z zespołem modelowym (chór dziecięcy lub młodzieżowy — goście na zajęciach).
Praca projektowa: przygotowanie krótkiego występu zaliczeniowego.
Analiza nagrań wideo własnych prób z informacją zwrotną (peer review + prowadzący).

9. Nakład pracy studenta

NAKŁAD PRACY STUDENTA	
rodzaj pracy	liczba godzin
Zajęcia dydaktyczne	60
Przygotowywanie się do zajęć	35
Konsultacje	10
Przygotowywanie się do prezentacji /koncertu	30
Przygotowywanie się do egzaminu / zaliczenia	15
Łączny nakład pracy studenta w godzinach	150
Liczba punktów ECTS	6

10. Metody weryfikacji efektów uczenia się

	Wymagania końcowe - zaliczenie roku, forma oceny	Symbol EUK
Metody weryfikacji efektów uczenia się	Kolokwium pisemne (sem. 3): repertuar, typologia zespołów, metody rozśpiewania. (20%)	W1, W2, W3
	Prowadzenie fragmentu próby zespołu (sem. 4): ocena umiejętności dyrygenckich i metodycznych (30%)	U1, U4, K1, K4
	Egzamin praktyczny (sem. 5): samodzielne poprowadzenie próby i krótkiego występu zespołu. (40%)	U1, U3, U4, U5, K2, K3
	Portfolio semestralne: konspekty prób, aranżacje własne, refleksja metodyczna (10%)	U2, U3, U5, K5, K6
Forma i warunki zaliczenia	Zaliczenie z oceną po każdym semestrze; egzamin praktyczny po semestrze 5 (próba prowadzenia zespołu). Warunkiem dopuszczenia do egzaminu jest zaliczenie wszystkich pozostałych form.	

.....
podpis autora

.....
podpis Dyrektora EMMK